

TRANSKRIPT VIDEO #ASKDRAGHI

Pitanje o europskom gospodarskom oporavku postavljeno nam je na Facebooku. Ismail iz Italije želio bi znati sljedeće: „Kada će se Europa potpuno oporaviti od recesije?”

Europa se oporavila od recesije. Ali recesija je bila iznimno teška, vjerojatno, zapravo sasvim sigurno, najteža recesija od Velike gospodarske krize 30-ih godina prošlog stoljeća.

Milijuni su izgubili posao, mladima nikad nije bilo teže naći posao.

Već četiri i pol godine gospodarstvo u Europi stalno raste. Zaposlenost nikad nije bila veća. U posljednje tri i pol godine otvoreno je sedam milijuna novih radnih mjesta.

Pritom treba istaknuti ono što se ne vidi iz tih brojki.

Naime, potrebno je poboljšati ta nova radna mjesta. Mnoga radna mjesta privremena su, mnoga su sa skraćenim radnim vremenom.

Drugim riječima, situacija se zasigurno popravila, ali moramo i dalje raditi na njezinu poboljšanju.

U svakom slučaju, sve je to u prvom redu omogućila naša monetarna politika. Zato što su naše kamatne stope dugo bile niske i omogućile dizanje kredita, kupnju kuća, ulaganja i otvaranje radnih mjesta.

Moramo nastaviti s radom i ne smijemo zaboraviti što su glavni problemi, ali situacija se zasigurno popravila.

Jan iz Belgije zabrinut je zbog nezaposlenosti, pa nam je poslao poruku na Twitteru: „Zamislite da umjetna inteligencija i roboti dovedu do masovne nezaposlenosti mladih. Kako bi ESB reagirao?”

Rekao bih da se zabrinutost zbog tehničkog napretka koji bi mogao dovesti do zatvaranja radnih mjesta pojavila već za vrijeme industrijske revolucije kada je sve počelo.

Dosadašnje iskustvo pokazalo je da se zbog uvođenja novih tehnologija više radnih mjesta otvara nego zatvara.

To nam može biti razlogom za priličan optimizam.

No važno je da budu ispunjena dva uvjeta. Prvi je da od uvođenja novih tehnologija korist nemaju samo sektori u kojima se ona uvodi, nego i ostatak gospodarstva, kako bi se i drugdje otvarala radna mjesta.

Drugi je uvjet da se oni koji izgube posao u sektoru u koji se uvodi nova tehnologija mogu zaposliti u drugim gospodarskim sektorima.

Prilagodba često nije ni jednostavna ni bezbolna. Stoga je potrebna potpora vlada u području obrazovanja i dopunske izobrazbe radi stjecanja novih vještina.

Victoria, koja trenutačno živi u Francuskoj, željela bi znati sljedeće: „Kako bismo mogli iskoristiti tehnologiju lanca blokova kao potporu gospodarstvu?”

Tehnologija lanca blokova doista ima velik potencijal. Omogućuje da se određeni procesi znatno brže odvijaju.

Na primjer, kada je riječ o fakturama koje treba namiriti, omogućuje trenutačnu i automatsku namiru po njihovu primitku.

Kao nova tehnologija koja mnogo obećava, vjerojatno će poduprijeti gospodarstvo i pokazati se u mnogome korisnom.

Ta nam je tehnologija iznimno zanimljiva, ali još nije sigurna za središnje bankarstvo, tako da je moramo pratiti te i dalje proučavati.

Budući da takvo istraživanje nije jednostavno, udružili smo se s japanskom središnjom bankom. Nadamo se da će ta tehnologija biti vrlo korisna.

Iz Italije smo dobili pitanje o bitcoinu. Italo bi želio znati sljedeće: „Da ste mlad student, kao što sam to ja, biste li kupili određenu količinu bitcoina za budućnost?”

Ne mogu reći Italu što bi trebao učiniti. Iskreno, na njegovu bih mjestu dobro razmislio.

Gledajte, jedan euro danas jedan je euro i sutra. Njegova je vrijednost stabilna, dok se vrijednost bitcoina dramatično mijenja.

To je jedan od razloga zašto ne bih nazvao bitcoin valutom. No postoji i drugi razlog.

Za euro jamči Europska središnja banka. Za dolar jamči Sustav federalnih rezervi. Za valute jamče središnje banke ili njihove vlade. Nitko ne jamči za bitcoin.

Usput, vidio sam da mnoge zanima hoće li ESB zabraniti bitcoin ili ga regulirati.

Moram reći da to nije odgovornost ESB-a.

Christiaan iz Nizozemske postavio je sljedeće pitanje: „Mislite li da će se EU i ESB uspjeti dovoljno reformirati prije sljedeće velike gospodarske krize kako bi uspješno odgovorili na nju?”

Za odgovor na to pitanje treba se vratiti u prošlost i zapitati u kakvom su stanju bile te države na početku krize.

Kada je izbila kriza imale su četiri velike slabosti.

Prvo, mnoga gospodarstva u europodručju nisu bila konkurentna.

Drugo, javni je dug bio velik, zbog čega vlade nisu mogle odgovoriti na krizu povećanjem proračuna, a bio je velik i proračunski manjak.

Osim toga, velik je bio privatni dug, i kućanstava i poduzeća, što znači da pojedinci nisu mogli odgovoriti na nagle gubitke dohotka povećanjem duga.

Financijski sustav, bankovni sustav bio je vrlo slab i krhak, naša monetarna unija bila je nedovršena i nije se mogla učinkovito uhvatiti ukoštac s krizom.

Rekao bih da je ostvaren znatan napredak u svim tim područjima.

Danas su mnoga gospodarstva konkurentnija, javni dug se smanjio, ali potrebno je učiniti mnogo više.

Smanjio se privatni dug i poduzeća i kućanstava, pravila u financijskom sustavu stroža su, u monetarnoj uniji stvorili smo jedinstveno tijelo za nadzor banaka.

Stvari su se promijenile, ali moramo nastaviti s radom u područjima konkurentnosti, duga i monetarne unije, u kojoj moramo povećati monetarnu integraciju.

Vlade već ulažu velike napore u to.